

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

СТ А Н О В И Щ Е

От: *проф. д-р Мариана Кирилова Янева,*
УНСС; 3.8 Икономика, научна специалност: „Икономика и управление
(туризъм)”,

Относно: *дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен*
***„доктор“** в професионално направление: 3.8 Икономика, научна*
специалност: „Икономика и управление (туризъм)”, УНСС

Автор на дисертационния труд: *Ангел Тодоров Стойков*

Тема на дисертационния труд: *„Дигитализация на комуникационната политика в*
туризма и свободното време“

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №1314/20.05.2026 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *катедра „Икономика на туризма“, факултет „Икономика на инфраструктурата“* на УНСС по *научна специалност „Икономика и управление (туризъм)”,* съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС №715/12.03.2021 г. Обучението е осъществено в *задочна* форма през периода 12.03.2021 г. до 21.04.2026 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд *„Дигитализация на комуникационната политика в туризма и свободното време“* е в обем на 252 страници. В структурно отношение, той се състои от увод (4 страници), изложение в три глави (216 страници основен текст), заключение (5 страници), приложения (6 страници) и използвана литература. Списъкът на литературните източници е съставен от заглавия, 65 от които на кирилица, 122 на латиница и 3 от интернет. Основният текст е илюстриран от 7 таблици и 44 фигури.

Обект на дисертационен труд са туристическите предприятия, които функционират в дигитална туристическа екосистема с комуникация в многоканална динамична среда. **Предмет** на изследването е комуникационната политика на туристическите предприятия, в условията на дигитална трансформация. Изпълнена е основната **цел** на труда да се анализира и оцени комуникационната политика на туристическите предприятия в условия на дигитална трансформация, с оглед разработване на усъвършенстван модел. Поставените шест **задачи** са правилно разписани и изпълнени в изложението на труда. Те са свързани с анализ на теоретични концепции; изследване на взаимовръзки между свободно време, туристическо поведение и маркетингови комуникации; анализ на развитието на туристическата

политика, в контекста на дигиталната трансформация; ролята на дигиталните технологии; извършване на емпиричен анализ на фактори, влияещи върху избора и използването на комуникационни канали от страна на поколение Z. Разработен е модел за усъвършенстване на комуникационната политика чрез дигитални решения.

Поставената теза е обвързана с целта и задачите, но е свързана още в увода с поколението Z и туристически район София, което в фокус в емпиричното изследване.

Обхватът и методологията отговарят на изискуемите реквизити и използват стандартните методи на изследване, като индукция, дедукция, систематизация на информацията на данните, сравнителен анализ.

Структурата на труда е аргументирана и логически обвързана. Анализира се маркетинговата и комуникационна политика в туризма и свободното време, с акцент са поставени концепциите на маркетинга и свободното време, комуникационната политика и спецификата на дигитализацията в туризма. Втората глава на труда се фокусира върху националната и регионална туристическа политика, в контекста на конкретни маркетингови решения. Докторантът е приоритизирал регионалната туристическа политика и дейностите на Организацията за управление на туристическите райони. Обърнато е внимание на ролята на дигитализацията на комуникационната политика на национално и регионално ниво. Третата глава от научното изследване резонно се фокусира върху методологичната рамка, разписана въз основа на по-горе изложените теоретични концепции, както и върху теоретичните основи на модела. В тази връзка, емпиричното изследване, проведено от докторанта, е насочено към търсене на резултати, касаещи комуникационната политика на туристическите предприятия с поколение Z на територията на обособения туристически район София. Въпросникът, съставен от индикатори, е насочен към това как местната изпълнителна власт, в лицето на общините на район София и ОУТР София комуникират дигитално с представителите на поколение Z по повод вътрешния и входящ туризъм на територията на туристически район София.

Резултатите от анализа дават възможност на докторанта не само да стигне до ценни изводи за туристическата практика, но и да разпише модел с препоръки за усъвършенстване на комуникационната политика, чрез дигитални решения.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

В настоящото дисертационно изследване могат да бъдат оценени получените научни и научно-приложни резултати, от гл.т. на влиянието на дигиталната трансформация върху комуникационната политика на туристическите предприятия и възможностите за нейното усъвършенстване, чрез адаптиране към поведението и потребностите на поколение Z.

В резултат на анализиранияте теоретични, методологични и емпирични данни докторантът установява, че дигиталните комуникационни канали играят все по-ключова роля в процеса на информиране, избор и потребление на туристически продукти и услуги.

Като резултат може да се открие силното влияние на туристическото поведение на поколението Z, по повод визуално ориентираните социални мрежи, както и специализираните платформи за резервации и потребителско съдържание.

Интересен и неочакван резултат е фактът, че потребителите от поколението Z търсят баланс между дигиталната ефективност и възможността за човешки контакт, особено при по-сложни или изискващи доверие ситуации.

Като важен практико-приложен резултат може да бъде открит разработеният интегриран омниканален модел за усъвършенстване на комуникационната политика на туристическите предприятия, който съчетава дигиталните технологии, AI решенията, визуалната комуникация и човешкото взаимодействие в единна система.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Авторът е извел и открил шест теоретични и научно-приложни приноси, които са свързани с изпълнението на шестте поставени задачи. По мое мнение те могат да бъдат обобщени или редуцирани, тъй като някои от тях са свързани с конкретни резултати, постигнати в дисертационния труд, но нямат изявен приносен характер.

В контекста на анализа на труда, могат да бъдат предложени следните четири приноса:

1. Изведена е концептуална рамка за развитие на дигиталната комуникационна политика в туризма и свободното време, с извеждане на взаимовръзки и идентифициране на фактори, влияещи върху избора и потреблението на туриста в дигитална среда.
2. Извършен е дълбочинен анализ на националната и регионална туристическа политика в България, в контекста на дигитална трансформация, с идентифициране на тенденции и зависимости при дигитализацията на комуникационната политика в туризма.
3. Третият принос е *приложен*, тъй като касае получени и обобщени резултати при избора и използването на дигитални комуникационни канали на поколението Z в туристически район София, с извеждане на ключови фактори, които биха допринесли за повишаване на доверието, удовлетворението и повторното посещение на дестинацията.
4. Шестият принос е свързан с предложения от автора модел за комуникационна политика на туристическите предприятия и дестинацията, чрез внедряване на дигитални решения, влияещи стимулиращо върху туристическото потребление на поколението Z. Този модел може да се използва за повишаване на конкурентоспособността и устойчивото развитие на дестинациите.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Докторантът представя четири публикации, пряко свързани с темата на дисертацията. Публикациите касаят влиянието на дигитализацията, върху туристическите агенции, както и влиянието на социалните медии върху туристическото обслужване. Акцентираща се върху маркетинг мениджмънта, свързан с изкуствения интелект.

Посочените публикации отговарят на изискуемите, както според националните изисквания, така и според стандартите на УНСС. Прави впечатление наличие на публикация по Скопус.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът включва изискуемите реквизити, като състав на научното жури и реквизитите на дисертационния труд – увод, с актуалност и значимост, структура, съдържание, синтезирано изложение на дисертацията по трите глави, приложения и справка с публикациите. Авторефератът представя и изведените от докторанта научни приноси, които в настоящото становище са модифицирани и преработени от становчика.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Препоръки:

- Като препоръка към докторанта, за негови бъдещи научни изследвания е да се фокусира върху разграничаване на предмет, обект и теза, от гл.т. на общото теоретико-методологично изследване и това, свързано с конкретно емпирично проучване, което винаги е с по-тесен фокус.
- Следваща препоръка към автора е относно факта, че поставените задачи във всяко изследване, кореспондиращи с общите получени резултати, не винаги имат приносен характер. В тази връзка, в следващи публикации би могъл да обърне внимание върху тези специфики.

Въпроси към автора:

1. Приложими ли са, според автора на труда, анализирания дигитализационни канали и за комуникация с потенциални туристи, представители на поколение, различно от поколението Z?
2. Може ли да бъде предложена подобна маркетингова комуникационна стратегия и в други туристически райони в България и ако да – кои райони биха били най-подходящи, от гл.т. на възможностите за развитие на дигитални услуги в тях?

8. Заключение

Дисертационният труд представлява добросъвестно осъществено, оригинално и научно-приложно изследване в актуална област на научните изследвания в икономиката, свързани с комуникационната политика на туристическите дестинации, управление на свободното време и нагласите на поколението Z в процеса на дигитално потребление.

Трудът отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за неговото прилагане. Това ми дава основание да дам **положителна оценка** за присъждане на образователната и научна степен „доктор” в професионално направление 3.8 Икономика, докторска програма „Икономика и управление (туризъм)” на **Ангел Тодоров Стойков**.

02.06.2026 г.
София

Подпис:

SCIENTIFIC REVIEW

From: Prof. Dr. Mariana Ianeva,
UNWE; 3.8 Economics, scientific specialty “Economics and management (Tourism)”

About: dissertation paperwork for the award of educational and scientific degree “PhD” in the professional field: 3.8 Economics, scientific specialty: “Economics and Management (Tourism)”, UNWE

Author of the dissertation paperwork: Angel Todorov Stoykov
Topic of the dissertation paperwork: “Digitalization of the communication policy in tourism and leisure”

Reason for submitting the scientific review: participation in the scientific jury for the defense of the dissertation paperwork in accordance with Order No. 1314/20.05.2026 of the Rector of the UNWE.

1. Information about the PhD candidate

The PhD candidate studied under the PhD program at department “Economics of tourism”, Faculty “Economics of infrastructure”, UNWE in the scientific specialty “Economics and Management (Tourism)”, in accordance with the Order of the Vice-Rector for Research and Development of the UNWE No. 715/12.03.2021. The study was carried out in part-time form during the period 12.03.2021 to 21.04.2026.

2. General characteristics of the presented dissertation paperwork

The dissertation “Digitalization of communication policy in tourism and leisure” is 252 pages long. Structurally, it consists of an introduction (4 pages), an exposition in three chapters (216 pages of main text), a conclusion (5 pages), appendices (6 pages) and references. The list of literary sources is composed of titles, 65 of which are in Cyrillic, 122 in Latin and 3 from the Internet. The main text is illustrated by 7 tables and 44 figures.

Object of the dissertation paperwork is tourism enterprises that function in a digital tourism ecosystem with communication in a multi-channel dynamic environment. The **subject** of the study is the communication policy of tourism enterprises in the conditions of digital transformation. The **main goal** of the paperwork has been fulfilled to analyze and evaluate the communication policy of tourism enterprises in the conditions of digital transformation, with a view to developing an improved model. The **six tasks** are correctly outlined and implemented in the work. They are related to the analysis of theoretical concepts; study of interrelationships between leisure time, tourist behavior and marketing communications; analysis of the development of tourism policy in the context of digital transformation; the role of digital technologies; carrying out an empirical analysis of factors influencing the choice and use of communication channels by generation Z. A model for improving communication policy through digital solutions has been developed. The **thesis** is tied to the goal and objectives, but is also connected in the introduction to generation Z and the Sofia tourist region, which is in focus in the empirical study. The **scope and methodology** meet the requirements and use standard research methods, such as induction, deduction, systematization of information and data, comparative analysis.

The **structure** of the work is reasoned and logically linked. The marketing and communication policy in tourism and leisure is analyzed, with emphasis on the concepts of marketing and leisure, communication policy and the specifics of digitalization in tourism. The **second chapter** of the work focuses on national and regional tourism policy, in the context of specific marketing decisions. The PhD student has prioritized regional tourism policy and the activities of the Organizations for management of the tourism regions. Attention is paid to the role of digitalization of communication policy at the national and regional levels. The **third chapter** of the scientific research reasonably focuses on the methodological framework, drawn up on the basis of the theoretical concepts presented above, as well as on the theoretical foundations of the model. In this regard, the empirical research conducted by the PhD student is aimed at searching for results concerning the communication policy of tourism enterprises with generation Z on the territory of the separate tourist region of Sofia. The questionnaire, consisting of indicators, is aimed at how the local executive authority, in the person of the municipalities of the Sofia region and the Sofia Regional Tourism Administration, communicate digitally with representatives of generation Z on the occasion of domestic and inbound tourism on the territory of the Sofia tourist region. The results of the analysis enable the PhD student not only to reach valuable conclusions about tourism practice, but also to draw up a model with recommendations for improving communication policy through digital solutions.

3. Evaluation of the obtained scientific and scientifically applied results

In this dissertation research, the obtained scientific and applied scientific results can be evaluated, especially the impact of digital transformation on the communication policy of tourism enterprises and the possibilities for its improvement, by adapting to the behavior and needs of generation Z.

As a result of the analyzed theoretical, methodological and empirical data, the doctoral student establishes that digital communication channels play an increasingly key role in the process of informing, choosing and consuming tourism products and services.

As a result, the strong influence of the tourism behavior of generation Z can be highlighted, regarding visually oriented social networks, as well as specialized platforms for reservations and consumer content.

An interesting and unexpected result is the fact that generation Z users are looking for a balance between digital efficiency and the possibility of human contact, especially in more complex or trust-requiring situations.

As an important practical result, the developed integrated omnichannel model for improving the communication policy of tourism enterprises can be highlighted, which combines digital technologies, AI solutions, visual communication and human interaction into a single system.

4. Evaluation of scientific and scientifically applied contributions

Author has derived and identified six theoretical and scientific-applied contributions that are related to the implementation of the six tasks set. In my opinion, they can be consolidated or reduced, since some of them are related to specific results achieved in the dissertation work, but do not have a pronounced contribution character.

In the context of the analysis of the work, the following four contributions can be proposed:

1. A conceptual framework for development of digital communication policy in tourism and leisure is derived, with the derivation of interrelationships and identification of factors influencing the choice and consumption of the tourist in a digital environment.

2. An in-depth analysis of the national and regional tourism policy in Bulgaria is carried out, in the context of digital transformation, with the identification of trends and dependencies in the digitalization of communication policy in tourism.

3. The third contribution is applied, as it concerns the obtained and summarized results in the selection and use of digital communication channels by generation Z in the tourist region of Sofia, with the identification of key factors that would contribute to increasing trust, satisfaction and repeat visits to the destination.

4. The sixth contribution is related to the author's proposed model for communication policy of tourism enterprises and the destination, through the implementation of digital solutions that have a stimulating effect on the tourism consumption of generation Z. This model can be used to increase the competitiveness and sustainable development of destinations.

5. Evaluation of the dissertation publications

The PhD student presents four publications directly related to the topic of the dissertation. The publications concern the impact of digitalization on travel agencies, as well as the impact of social media on tourism services. The emphasis is on marketing management related to artificial intelligence.

The indicated publications meet the requirements, both according to national requirements and according to the standards of the UNWE. It is striking that there is a publication on Scopus.

6. Evaluation of the dissertation abstract

The abstract includes the required details, such as the composition of the scientific jury and the details of the dissertation work - introduction, with relevance and significance, structure, content, a synthesized presentation of the dissertation in the three chapters, appendices and a reference to the publications. The abstract also presents the scientific contributions made by the doctoral student, which in this opinion have been modified and revised by the author.

7. Critical notes, recommendations and questions

Recommendations:

- As a recommendation to the PhD student, for his future scientific research, it is to focus on distinguishing between subject, object and thesis, from the point of view of the general theoretical-methodological research and that related to a specific empirical study, which is always narrower in focus.

- The next recommendation to the author is regarding the fact that the tasks set in each study, corresponding to the general results obtained, do not always have a contributing character. In this regard, in subsequent publications he could pay attention to these specifics.

Questions for the author:

1. Are the analyzed digitalization channels also applicable for communication with potential tourists, representatives of a generation other than Generation Z?

2. Can a similar marketing communication strategy be proposed in other tourist regions in Bulgaria and if so – which regions would be most suitable, from the point of view of the opportunities for the development of digital services in them?

8. Conclusion

The dissertation represents a conscientiously carried out, original and scientifically applied research in a current area of scientific research in economics, related to the communication policy of tourist destinations, leisure management and the attitudes of generation Z in the process of digital consumption.

The work meets the requirements of the Law on Tourism and the Regulations for its implementation. This gives me reason to give a positive assessment for awarding the educational and scientific degree "doctor" in the professional field 3.8 Economics, doctoral program "Economics and Management (Tourism)" to **Angel Todorov Stoykov**.

02.06.2026
Sofia

Signature: